

Přízraky
ze sedleckých
temnot

Svatojánské
léto začíná
poutí

Dotace na
prorodinné
aktivity

Architekti

„Máte to tu krásné“, říkají a píšou nám návštěvníci naší obce při nejrůznějších příležitostech. Stává se to tak často, až se člověk začne ošivat a ptát se, jak jsme se o tento pozoruhodný úkaz zasloužili... Nežije toto místo jen z podstaty, založené na unikátní kombinaci přírodních krás a na ohromném dědictví, zanechaném našimi předky a jejich předky? Udělali jsme maximum pro to, aby se tento odkaz nějak rozvíjel, aby neustrnul nebo se časem nerozložil v prach?

Rozsáhlý a skvěle situovaný poutní areál byl vybudován s pomocí nejvýznamnějších stavitelů své doby. Role školy mu sluší a sympaticky ho oživuje. V jeho bezprostředním okolí ale vidíme překvapivě vysoký podíl chátrajících, na první pohled jakoby vybydlených objektů. Můžeme se zlobit nebo apelovat na jejich majitele, aby své majetky zvelebovali, ale žádnou větší páku nemáme. Můžeme se také zaměřit na obecní majetek a ověřit si, do jaké míry jeho stav odpovídá vysokým měřítkům, nastaveným zde před staletími. A zjistíme, že i obec má při zvelebování prostředí obce značné rezervy.

Arcibiskupství pražské, jako majitel důležitých nemovitostí a zřizovatel nejvýznamnější instituce v obci, Svatojánské koleje, dlouhodobě a systematicky pracuje na přípravě zásadní rekonstrukce parku, jeho obvodové zdi a také celé budovy bývalého kláštera. Stohy úředně schválené a památkáři pozeňované dokumentace už leží stole a čeká se prakticky jen na přiklepnutí příslušného obnosu z dotačních fondů. Připraveným přeje štěstí a mají zde velikou šanci! Rekonstrukce podstatné části bývalé fary, jejímž majitelem je Svatojánská kolej, už nějakou dobu běží. Vznikají zde nové byty a můžeme tedy očekávat, že se zde brzy objeví noví perspektivní obyvatelé!

Obec by ve svých plánech neměla za snahami ostatních majitelů nemovitostí zaostávat. Máme sice připraven projekt na stavbu vodovodu, která nám rozvrtá valnou část komunikací a veřejných ploch, ale do jakého stavu je potom bu-

deme chtít dostat? Vrátime se k asfaltové nudě nebo je na čase se zamyslet nad jinými možnostmi? Ano, je nejvyšší čas – centrum obce si na řadě míst říká o zásadní změny!

Díky řadě výše popsaných podnětů, stále kladených otázek a pozitivních příkladů, se některé věci pomalu dávají do pohybu. Zastupitelstvo si na konci května vybralo architektonický ateliér pro dlouhodobější spolupráci při vytváření koncepce veřejných prostranství v centru obce – a později jistě i v dalších místních částech. Bude to běh na dlouhou vzdálenost, ale právě proto bylo už na čase začít. Ani proces výběru partnera nebyl nijak jednoduchý.

Z pěti oslovených architektonických ateliérů se v polovině května ve Svatojánské koleji představily tři. Na základě zadání obce zde jejich zástupci odprezentovali svoji vizi uspořádání veřejných prostranství. Je pozoruhodné, jak se všechna pojetí v některých bodech

překrývala: Všichni se odrazili od tématu povrchů, všichni by svorně vymýtili asfalt a v různé míře a struktuře ho nahradili dlažbou. Všichni se také shodli na nutnosti zásadně pozměnit podobu mostu přes Kačák a přeorganizovat parkování aut. Objevily se zajímavé náměty na zřízení vodních prvků, doplnění stromů, navrácení mariánského sousoší na původní místa před Obecnou školou apod. Po hodinových prezentacích následovala debata s pěti přízvanými konzultanty a poté hlasování na schůzi zastupitelstva. „Papírově“ největší favorit této malé soutěže – zkušený a renomovaný ateliér MCA – kupodivu od zastupitelstva nezískal potřebnou podporu a partnerem pro další práce na územní studii veřejných prostranství se stanou mladí muži z ateliéru Papundekl.

Významnou podmínkou další spolupráce bude zapojení veřejnosti do procesu vzniku nové koncepce, takže VEŘEJNOST bude mít možnost se s řešiteli osobně seznámit a jejich návrhy připomínkovat. Máme tedy možnost ovlivnit, jak se jednou budou v naší obci cítit naši potomci. Bude-li příznivá konstelace, některých pozitivních změn ještě stihne užít i naše generace. Kultivace veřejných prostranství přinese vyšší užitnou hodnotu především místním, i když se o ni i nadále budou v určitých časech dělit s návštěvníky obce. JIŘÍ BOUČEK

Výročí ve skanzenu

Ve skanzenu v roce 2023 slavíme! Právě uplynulo 105 let od zahájení těžby, 60 let od ukončení těžby, 30 let od založení našeho spolku a zároveň 25 let provozu skanzenu. Přijďte se podívat, svézt a oslavit to s námi!

V muzeu těžby a dopravy vápence v Českém krasu zažijete jízdu vlakem po úzkorozchodné dráze, nabízíme prohlídky expozice muzea důlní techniky ve štole a přehlídku nejrůznějších strojů a vozidel v lomu.

V letošní sezoně probíhají tyto akce: **Víkendy s modeláři** z Česka i Slovenska. (20.–21. května a 27.–28. května)

Rotující setrvačnický (sobota 10. června). Jubilejní 20. ročník s dvěma parními mašinkami, parním válcem a dalšími unikátními stroji

Den s technikou (sobota 22. července)

Noční prohlídky (sobota 16. září)

Zakončení sezony (sobota 28. října)

Lomfest – další ročník akce se bude také konat v areálu lomu (sobota 5. srpna).

Upřesňující informace budou s dostatečnou časovou rezervou prezentovány na našich internetových stránkách (www.solvayovylomy.cz).

Tímto si Vás co nejsrdečněji dovoluujeme pozvat. ZDENĚK HRDINA

Přízraky z temnot

V naší obci už zase řadí přízraky! Před časem jsme měli s jejich rodinami výstup, když se mi nelíbil nepořádek, divoké jízdy autem a poničený majetek obce v amfiteátru.

Doufal jsem, že po rozhovoru dotčeným osobám vše dojde, že vše pochopí. Mládež se tehdy přestala scházet v amfiteátru a našla si na své hrátky, pokuřování a popíjení jiné, méně viditelné místo v areálu bývalé drůbežárny.

Přítom o vytěsnění mladých z centra obce vůbec nešlo, stačilo se naučit slušnému a civilizovanému chování a uklízet po sobě. To vše je zřejmě našim mladým a sebevědomým sousedům cizí. Postupně se z temných koutů přesunuli na pozemky u hřiště a přinesli si s sebou pocit, že vše je dovoleno.

Výsledkem je stoupající rozhořčení nejen sedleckých obyvatel, ale i náhodných kolemjedoucích, kteří se zde s rodinou rádi občas zastaví během výletu. Níže uvádím dvě čerstvé reflexe na situaci v bezprostředním okolí dětského hřiště. BUK

Dobrý den,

dnes jsme měli s manželkou a dcerou nepříjemný zážitek na dětském hřišti. Vždy, když jedeme okolo, se tam stavíme, protože je tu vždy čisto a dcera si zde parádně vyhraje. Bohužel při dnešní návštěvě jsem byl doslova zděšen! Neskutečný bordel, smrad, rozbité hračky atd! Dokonce i vím, kdo to udělal, protože jsme je tam potkali už včera a samozřejmě tam popíjeli pívko a kouřili jedno cigáro za druhým. S manželkou jsme tam uklidili co šlo, viz fotky v pří-

loze. Jestli budete chtít vědět, kdo to byl, napište nebo spíš zavolejte na níže uvedený telefon. NPRAP. L. M.

ANALYTIK GEN. ŘEDITELSTVÍ CEL

Občané si stěžují, že hřiště v Sedlci si poslední dobou oblíbila pubertální omladina ze Sedlce a jejich kamarádi. Scházejí se tam a kouří, popíjejí a pak ničí co jim přijde do ruky – nové hračky pro děti od nezištných dárců, jako jsou kočárky, odrážedla, panenky atd. Víme kdo to dělá, protože po jejich odchodu neustále uklízíme a vyhazujeme zničené hračky. Zatím je nebudeme zveřejňovat, ale doporučujeme jim, aby si svoji frustraci nebo canabisové opojení vybijeli u sebe na dvorku nebo doma.

JINDRA ŠTEFANOVÁ

Z tiskové zprávy Ekocom

Asi jste si všimli, že na některých stanovištích postupně zvyšujeme počty kontejnerů na tříděný odpad. Souvisí to se sníženou frekvencí vývozu směsného odpadu a s tlakem na vyšší účinnost třídění, který plyne ze zákona o odpadech. Neplnění závazných ukazatelů bude pro obce znamenat určitě finanční sankce. Ekocom nás informuje, jak se situace vyvíjí napříč celou republikou.

V roce 2022 prošlo tuzemským trhem 1 312 804 tun nejrůznějších obalů. Z toho celku se jich podařilo v systému

EKO-KOM vytrídít a předat k recyklaci nebo energetickému využití 81 %. To je 1,065 milionu tun obalů. Oproti roku 2021 se tedy v ČR vyprodukovalo méně obalových odpadů, ale vytríděno a předáno k využití jich bylo více.

V České republice třídí odpady tři čtvrtiny obyvatel. Několik let byla účast na třídění stabilních 73 %, loni se řady třídičů rozrostly. Tato činnost již stala naprostou samozřejmostí pro 75 % obyvatel ČR. Jak vyplývá z nejnovějších průzkumů, nejvíce zastoupení jsou mezi třídiči lidé, kterým není lhostejný stav ži-

votního prostředí, ženy, lidé z vyšší třídy a lidé, kteří mají vlastní zahradu. A znovu se potvrzuje, že třídění je ovlivněno i dostupností kontejnerů nebo menších nádob na tříděný odpad.

V přepočtu každý občan ČR loni vytrídil v průměru 78 kilogramů odpadů. Konkrétně to bylo 23,7 kilogramu papíru, 21,5 kilogramu kovů, 17,2 kilogramu plastů, 15,2 kilogramu skla a 0,4 kilogramy nápojových kartonů. Celkem tak každý vytrídil v průměru zhruba o 6 kilogramů více než v roce 2021. Oproti minulým rokům třídili lidé především kovy a papír častěji také prostřednictvím výkupen surovin.

Psík mývalovitý, milý vetřelec v Českém krasu

V okolních lesích můžete zahlédnout chlupaté zvířátko, které asi obtížně zařadíte do škály těch notoricky známých. Po konzultaci se zoologem CHKO Jaroslavem Veselým jsme podle fotografií zjistili, že se patrně jedná o psíka mývalovitého. Na webu ireceptar.cz jsme k tomuto zvířeti našli následující zábavně pojatý, ale faktograficky správný text, který si dovoluujeme přetisknout.

Úvodem bych chtěl poznamenat, že psík mývalovitý a mýval není totéž zvíře. Pokud si je někdo plete, štve je to. Ačkoli je psík, štekat neumí, zato doveče spoustu jiných věcí...

Psík mývalovitý k nám přišel koncem padesátých let zřejmě ze Slovenska. Nebo z Polska. To už se dnes nedá zjistit. Neměl totiž u sebe pas. Jen se roztomile culil. To umí dokonale.

Obvykle obývá noru. Jelikož je ale pracné ji vyhrabat, použije raději nějakou stávající, odkud její obyvatele jednoduše vyžene. Většinou lišku nebo jezevce. Ti neprotestují a co nejrychleji zmizí. Je to diplomat. Ve své domovině na Dálném východě se nastěhoval už i do velkoměst. Běžně žije například v Tokiu. Jediné, na co si tam prý zatím nezvykl, je přestupování v metru.

Psík mývalovitý, kterého – pokud máme štěstí – můžeme potkat i u nás, je ale extrémně plachý. Někdy doveče vyklekat i sám sebe. Většinu dne tráví (nyní už) ve své noře četbou Ibsena. Vylézá až za soumraku. Je tichý. Projevuje se decentním funěním, kvíčením, čas od času si pro radost nehlučně zavrčí. Přestože patří mezi psovité šelmy, neumí štekat. V dětství totiž zlobil a maminka ho to za trest nenaučila. Na druhou stranu

zdatně šplhá po stromech, což s vaším Bobíkem raději nezkoušejte. A je poměrně mazaný. Když si ho vezme na mušku myslivec, rozhodí packy, praští s sebou o zem a předstírá, že je dočista po něm.

Od prosince do března se tento psík mývalovitý zabývá zimním spánkem. Ale ne moc hlubokým, aby se neřeklo. Pokud se jen trochu oteplí, vyžene ho

to před barák, a když už tam je, shání se po něčem na zub. Přestože jich má čtyřiačtyřicet, je nenáročný. Vystačí si s kořínky nebo volně pohozenými zesnulými soukmenovci. A teď pozor, jedna zajímavost: v létě dosahuje psík zhruba pěti kilogramů, zatímco na zimu přibere až padesát procent své váhy. To samičky velice rmoutí, nutí je to od rána do večera plakat před zrcadlem a během zimy se jim zdá o nejrůznějších dietách a odtučňovacích cvičeních.

Jakmile pípne psíkovi v mobilu upozornění, že se blíží jaro, ulízne si pešinku a začne ubíjet manželku nemravnými návrhy. Jelikož žije i několik let se stejnou paní, je jí už předem jasné, že se z toho pravděpodobně nevykrotí. Jinou krasavici si nehledá. Děsí ho totiž představa, že by musel po rozvodu platit na všechny své potomky alimenty. Šťastným manželům se jich totiž rodí až patnáct. Tatínek je, aby se neřeklo, alespoň krmí. Občas něco zbude i na maminku. Po čtyřech měsících se mladí osamostatní. Zůstávají jen lenoši, které z rodičovského obydlí vyženou až jarní pudy.

Jeho první český název byl pes kun, pak mývalovec kuní. Konzumuje lesní plody, miluje zrající kukuřici. Loví ale i živočichy do velikosti zajíce. Přenáší vzteklinu, svrab a jiné nemoci. Přestože není zařazen mezi lovnou zvěř, zastřelí jich myslivci ročně až tisíc. Pokud se myslivci netrefí, dožijí se psíci až patnácti let. Do Evropy pronikl rychlostí 300 km/rok přes Rusko z východní Asie.

VAŠEK VAŠÁK

Chata po paní Gabriele a její okolí

V minulém čísle Zpravodaje jsme psali o osudu paní Gabriely Janíkové, naší zesulé nestandardní sousedky. Obec jí vypravila sociální pohřeb, ale tím příběh neskončil. Zůstalo malé dědictví, které soud přiřkl obci – čítalo asi tak dva tisíce korun, mobil, slovenský pas a klíče od chatky.

To zásadnější „dědictví“ připadlo majiteli pozemku, kde se chatka nachází, a sice státnímu podniku Lesy ČR. S jeho zástupci jsme se byli na místo podívat a nestáli jsme se divit, v čem se taky dá žít – a umírat. Přes určité tendence, hledat

někoho, na koho by bylo možno tuto část dědictví navalit, se zdá, že se podnik Lesy ČR k věci chce postavit čelem. Zakázku na likvidaci okolního odpadu a celé stavby prý vysoutěžila firma, která požaduje 250 tisíc Kč. Tuto sumu prý zatím Lesy ČR nemají v rozpočtu, takže se čeká ...

BUK

Z výroční zprávy Svatojánské společnosti za rok 2022

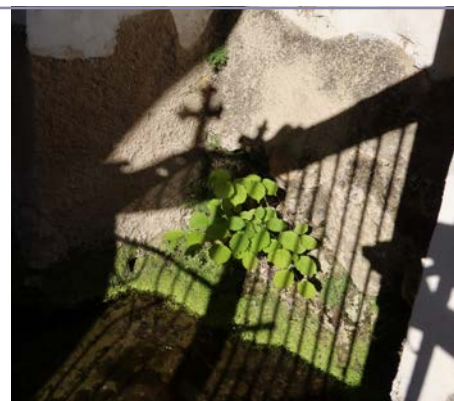
Také letos Vám přinášíme informace o práci Svatojánské společnosti za uplynulý rok 2022, která po zklidnění Covidové situace pokračovala ve své činnosti. Spolek má 11 aktivních členů a jeho hlavní činnost se soustředila na průvodcovství v kostele. Sezóna začala již brzy z jara namátkovým otevíráním kostela. Za celý rok 2022 bylo v kostele odslouženo 771,5 hodiny průvodcovství, což je o 70 hodin více než vloni a o 140 hodin více, než v roce 2020. (Bohumil Ševčík 285,5; Vladěna Rattayová 131,5; Michal Šedivý 128; Josef Ševčík 95; Oliver Rada 42; Ševčík st. 26; Petr Špička 21; Filip Ševčík 13; Radka Kupková 11,5; Eliška Šedivá 6,5; Marie Svatošová 5,5; Jiří Ševčík ml. 2,5; Jakub Šedivý 2; Hana Sadílková 1,5). Díky skvělé organizaci průvodcovství Michalem Šedivým byly plně nahrazeny výpadky za nemocné. Na akci noc kostelů bylo odslouženo dalších minimálně 20 hodin + úklid. V muzeu bylo odslouženo Jiřím Ševčíkem st. 300 hodin, Jiří Ševčík ml. odpracoval 263 h na administrativě spolku, grafických a publikačních pracích. Náš smluvní podíl z dobrovolných darů v kostele činil 75 905 Kč. Na ostatních darech jsme obdrželi 30 792 Kč. V uplynulém roce jsme ve vydavatelské činnosti nebyli příliš aktivní. Na skladě je dostatek tiskovin a vážně zejména prodejnost pohlednic. Zvláštní pozornost si zaslouží příprava monografie o Sv. Janě pod Skalou. Svatojánská společnost je

hlavním finančním partnerem a zprostředkovatelem sponzorských darů. Na knihu odsouhlasila průběžně věnovat 120 000 Kč. Můžeme již nyní prozradit, že v této souvislosti dochází k doplňování Svatojánské historie nově objevenými prameny.

SVATOJÁNSKÉ MUZEUM Návštěvnost muzea se v roce 2022 stabilizovala na úroveň před Covidem. Proběhla i tradiční Vánoční výstava. Příjmy na vstupném v muzeu činily 28 310 Kč, (+7 700 Kč za prodej) výdaje byly 44 825 Kč. Zastupitelstvo obce přispívá 20 000 Kč a dále nemalé částky za energie. Také plánuje další investice do oprav budovy. V roce 2022 budova muzea oslavila 200 let své existence, což bylo připomenuto bohužel pouze článkem ve zpravodaji. Útěchou bude, že historická budova se brzy dočká samostatné zastávky na naučné stezce po zdejších památkách.

PÉČE O PAMÁTKY Obnova památek letos probíhal ve znamení úspor na očekávaný velký výdaj s opravou lavic. Bylo pouze poukázáno 40 000 Kč na konto varhany a drobné výdaje 1 423 Kč na světla v kostele. Dalším darem byl příspěvek 20 000 Kč na novou mašinku do skanzenu Solwayovy lomy. Mimořádné výdaje bylo poukázáno 5 000 Kč na humanitární pomoc na Ukrajině.

OBLAST KULTURNÍ A SPOLEČENSKÁ V roce 2022 jsme uspořádali 5 koncertů. Po dlouhé době zavítal zahraniční sbor studentů z USA, následoval pěvecký

recitál a koncert Spirituál kvartetu. Po třech letech se konal Vánoční koncert souboru Slavoš. Účast byla dostačující, nikoli masová jako v dřívějších letech. Konal se i štedrodenň koncert Comoda. Koncerty v uplynulém roce byly letos díky Vánočním akcím ziskové. Poslední koncert měl pořadové číslo 192 a brzy se musíme připravit na jubilejní dvoustý koncert.

FINANCE Hospodaření Svatojánské společnosti v roce 2022 bylo díky obnovené činnosti ziskovější, než předchozích Covidových letech. Celkové příjmy SJS dosáhly částky 441 825 Kč, což je o 24 662 Kč více, než v roce 2021. Výdaje společnosti byly v tomto roce 471 013 Kč, z toho výdaje na památky činily 41 423 Kč. Na konci roku 2022 zbyla na účtu a v pokladně společnosti částka 309 129 Kč. Nakoupili a vydali jsme zboží za 138 933 Kč, příjmy z prodeje zboží činily celkem 230 600 Kč, což je o 20 000 Kč více, než v předchozím roce. Dary institucí a osob činily 86 895 Kč. Koncerty byly v roce 2022 v plusu. Celkem se na koncertech vybralo 71 780 Kč (výdaje byly 52 795 Kč). Na transparentním účtu farnosti „Svatojánské varhany“ je nyní 251 313 Kč.

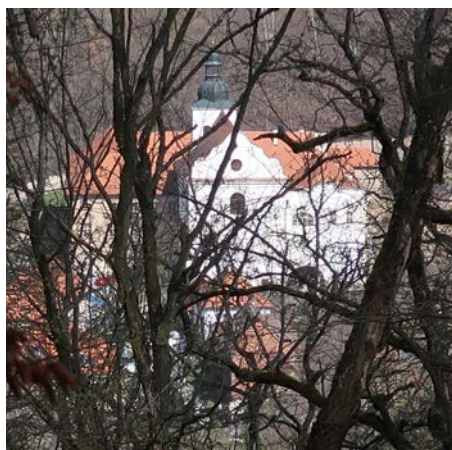
Závěrem bych chtěl tradičně poděkovat zejména našim průvodcům v kostele i v muzeu, kteří odvádějí pro Společnost i pro návštěvníky nenahraditelný kus práce a bez nichž by SJS nemohla existovat. Členové Svatojánské společnosti odpracovali v uplynulém roce přes 1300 hodin, což je jistě nejvíce za posledních mnoho let.

V této době také vzniká nová kniha o Svatém Janu. Podobně významné dílo vyšlo doslova jednou v průběhu každého století. Budme tedy hrdi na to, že se tak stává v naší době. Je třeba zaznamenat, že i studiu textů a přípravě knihy bylo věnováno dalších několik stovek hodin práce.

JIŘÍ ŠEVČÍK ML.
PŘEDSEDA SJS

Obnova naučné stezky Svatojánské památky

V roce 2010 bylo v obci instalováno 7 panelů naučné stezky „Svatojánské památky“, která dle názvu okruhu provází návštěvníky po Svatojánských památkách. Životnost plastových panelů s texty a grafikou již dávno vypršela, mnohé texty se staly nečitelnými a některé cedule byly dokonce poškozené. Svatojánská společnost ve spolupráci s Destinační agenturou Berounsko přistoupila k jejich obnově. Cedule byly pečlivě zrevidovány a doplněny o nové informace a fotografie. K sedmi zastavením přibude i zcela nová tabule pro budovu staré školy – Svatojánského muzea. Po nezbytné renovaci dřevěných stojanů budou nové cedule instalovány během letošního léta. jš

Spirituály a Gospely zazněly v kostele

20. května jsme přivítali na prvním jarním koncertu berounský pěvecký sbor Bonbon a jeho hosty. Tento žánr má díky koncertům Spirituál kvintetu ve Sv. Janě velkou tradici. Hvězdou koncertu byl americký zpěvák Lee Andrew Davison. Je jen velká škoda, že návštěvnost koncertu byla i přes obvyklou propagaci malá. Na jaře také v režii Svatojánské společnosti proběhly další kulturní akce – jednalo se o přednášku o historii Jánské v kině v Loděnici a tradiční Noc kostelů. Obě se vydařily a těšily se velkému zájmu. Vzhledem ke čtvrtletnímu vydávání Svatojánského zpravodaje doporučujeme oznámení o kulturních aktivitách sledovat prostřednictvím internet. stránek, facebooku a nově i na Svatojánské mobilní aplikaci. jš

Svatojánské muzeum

Jen málokterá obec se může pochlubit tím, že má své muzeum. My zde ve Svatojána máme muzea hned dvě – jedno přímo v obci, v historické budově staré školy, druhé ve skanzenu Solvayovy lomy. Zastavme se u toho prvního, o které za podpory obce pečuje Svatojánská společnost.

Vzpomínám si, jak jsme se s loděnickou školou dostali do Národního muzea v Praze. Měli jsme si pak se spolužáky dlouho o čem povídat, co tam bylo zajímavých věcí – staré mince, různé zkaženěliny, minerály a nejvíc nás samozřejmě uchvátila kostra velryby.

Svatojánské muzeum samozřejmě žádnou kostru velryby nemá, ani by se tam nevešla, ale přesto je tam cenná sbírka starých nástrojů a vybavení, které se běžně používaly jen pár generací před námi. Jen se zeptejte svojí babičky, jestli měla automatickou pračku nebo mikrovlnku, nebo dědečka, jestli měl motorovou pilu nebo kapesní rádio. Určitě vám odpoví „Ale kdepak, takové věci tenkrát nebyly. Všecko se muselo dělat ručně“. Nové věci se objeví, rychle se vžijí a na staré se zapomenou. Někam se odloží nebo vyhodí. A nová generace už ani neví, jak se dřívě pralo bez automatické pračky nebo jak se řezalo palivové dřevo bez motorové pily. V našem muzeu je těch starých ručních nástrojů spousty. Jsou zde nástroje, které kdysi používali vesničtí kováři, tesaři, koláři a další. Je tu plno věcí, které bývaly ve vybavení domácností našich babiček.

Můžeme si zde dobře připomenout dobu po zrušení svatojánského kláštera. V 19. století pobývala v bývalém klášteře bohatá rodina Bergerů. Máme zde soubor vzácných textilií, ručně vyšíváných deček, příkrývek, zavinovaček. Jsou zde fotografie připomínající dobu lázeňskou a také dobu, kdy se svatojánské prameny využívaly pro stáčení minerální vody IVANKA. A v neposlední řadě je zde kompletní seznam absolventů svatojánského učitelského ústavu. Každoročně přijíždějí do Svatojánska lidé, kteří pátrají po minulosti svých předků. Přijedou a ptají se, kde asi mohl studovat jejich dědeček nebo prastrýc. Odkazujeme je na naše muzeum a oni pak odjíždějí velmi potěšeni, že našli informaci o místě a době, kdy jejich předek u nás studoval. Díky tablu maturantů tak jistá rodina poprvé uviděla, jak vypadal jejich dědeček. Ten zahynul za 2. světové války

a nezůstala po něm ani jediná fotografie! Tedy kromě té naší...

K muzeu patří i velká sbírka pohlednic. Svatojána byl odedávna často fotografován a bylo vydáno neuvěřitelné množství různých pohlednic. Svatojánská společnost se už léta snaží tyto pohlednice vykupovat a sbírat. Dnes se pohlednice Sv. Jana běžně prodávají za 500 korun. Ty nejvzácnější i hodně přes 1000. Sbírkou v muzeu mají tedy cenu nejen historickou, ale i finanční. Ta je dnes již hodně vysoká. Vždyť jen jedna plechová krabička od cikorky stojí na aukci i několik tisíc korun. Ale většina exponátů je nějakým způsobem spojena s naší obcí a má proto cenu především historickou. Je potěšitelné, že čas od času někdo přijde a do sbírek muzea něco věnuje.

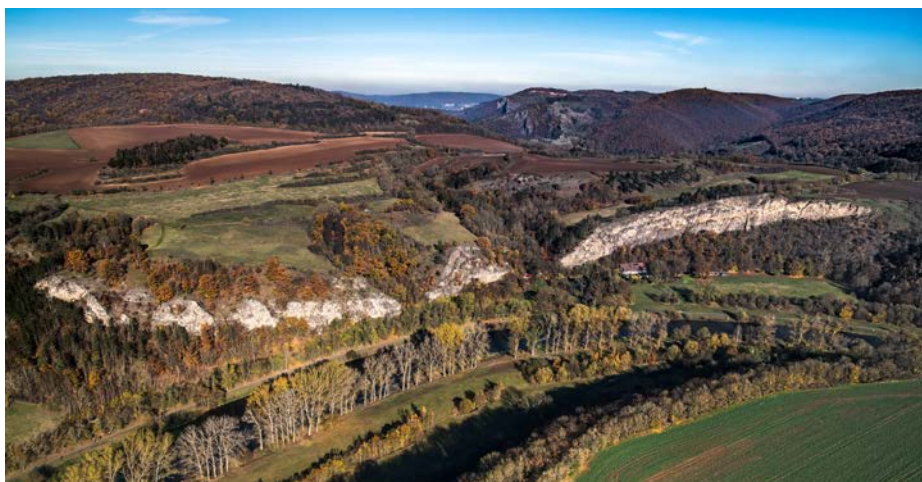
Pro letošní rok připravilo svatojánské muzeum výstavu karikatur našeho občana, akademického malíře Jiřího Blažka. Pan Blažek namaloval ve svém životě spousty karikatur osobností našeho politického a kulturního života. Tak zde můžeme shlédnout karikatury Václava Havla, Karla Schwarzenberga, Milana Knížáka a dalších. Chce to jen chvíli postát a přečíst si vtipný komentář, který v člověku vyvolá lehké pousmání. Pan Blažek namaloval i hezkou řádku novoročních PF, všechny jsou roztomile úsměvné.

Už jste navštívili naše muzeum? Jestli ne, neodkládejte to. Nedávno naše muzeum navštívila hejtmanka Středočeského kraje a byla přímo nadšena z bohatství exponátů, které zde spatřila. Máme se opravdu čím chlubit.

B. A. J. ŠEVČÍKOVÍ

Nebeské focení a pozemské starosti

S Jirkou Jirouškem už spolupracujeme třetím rokem, vybavil naše infocentrum krásným panoramatickým pohledem na Berounsko, měli jsme s ním v infocentru besedu a také zde měl výstavu fotek k 50 letům CHKO Český kras. Rád i s rodinou navštěvuje akce v naší obci. V infocentru máme v prodeji jeho tři krásné fotoknihy a sadu pohlednic vydanou destinací Berounsko. Na sociálních sítích najdete pod značkou nebeske.cz spoustu Jirkových působivých snímků české krajiny – a nedávno k nim přibyl také záznam z nouzového přistání na konci května, které si se svolením autora dovoluji nabídnout k přečtení i vám.

Můj včerejší anděl. Jak jde dohromady lesní traktor s mým létáním a focením? Do včera jsem to nevěděl ani já! Už vím a mám nový letecký příběh s traktorem.

Je hezké počasí, tak se nahoře snažím. Za poslední dva týdny jsem nalétal cca 20 hodin po různých trasách nad ČR. Včera ráno jsem se vydal směr Rabí, Strakonice. Letím si, fotím, trošku s větrem bojuji, ale nic hrozného. Po třech a půl hodinách letu mi zbývá posledních 10 km na startoviště. Posledních čtvrt hodina ve vzduchu. U Čimelic zakroužím, vyfotím statek Bisingrov, je v horším a horším stavu. Zdvihám se nad rozsáhlejší les, pokukuji po případných možnostech na nouzové přistání. Jen tak ze cviku, celý let je vlastně neustálé hledání míst na přistání. Kdyby něco. A hle, ono něco. Nad lesem motor pšiknul a utichnul. Paměť říká, že za zády mám lesní louku. Nic velkého, ale měl bych to v pohodě dát. Začíná blesková přistávací akce. Rychle schovat foťák, abych ho při přistání neomlátil. Zatáhnout trimy, zastrčit prkénko sedačky. Od pšouknutí motoru je to cca 60 sekund do kontaktu se zemí. Přistání se mi krásně povedlo. Louku jsem refilel, na stromě nepřistál, nic nepoškodil. Ani sebe. Co více si přát! No, teď se

musím dostat pro auto. Výbavu táhnu do lesa, to je cca 45 kilo (motor, vrchlík, helma, přístroje, foťák). V lese vše schovávám (srnky nekradou), není možné to nést deset kilometrů do auta. A co dál? Dojít lesem do Čimelic (cca 3 km) a stopovat či autobusem se přiblížit k autu. Ano, tak to bude.

Tu se objevil anděl – lesní traktor. Vlastně ne anděl traktor, anděl je uvnitř. Při přistání jsem si všiml, že na druhé straně paseky traktor pracuje, sváží dříví. Teď si traktorista dal pauzu a odstavil stroj nedaleko mě. Běžím za ním a ptám se, jestli nepojede do civilizace. Asi jo, že by si autem zajel na svačinu. A vezme mě s sebou. Hurááá, ušetřím dost kilometrů. Nakonec mě statný traktorista dovezl až k autu. Děkuji!

Za svých 30 let poletování jsem dostkrát přistál jinde, než jsem potřeboval. Včera to však byla nejrychlejší záchrana za všechny ty nouzáký. Kdybych k autu šel po svých, trvalo by to cca 3 hodiny. A na sobě jsem měl zimní otepliváky.

Pro technicky založené – ufouklo mi těsnění pod hlavou. Ne mojí hlavou. Hlavou motoru. Ještě večer opraveno, už zase létám. A vzpomínám na traktoristu.

JIŘÍ JIROUŠEK
NEBESKE.CZ

Informace pro pozůstalé

Otiskujeme několik praktických informací ohledně úmrtí a pohřebních služeb, které na základě svých zkušeností sestavil náš hrobník, pan Jiří Smrž z Vráže.

*** Jestliže zesnulého odvezla jiná pohřební služba, než u které chcete následně sjednat kompletní obřad, nemáte žádnou povinnost si sjednat pohřeb právě u ní.** Volba pohřebního ústavu záleží vždy výhradně na Vašem rozhodnutí. Proto Vám doporučujeme, abyste se o cenách a rozsahu prováděných služeb, vždy předem informovali.

V praxi se bohužel stává, že Vám zejména někteří pracovníci z řad zdravotního personálu podají mylné informace a posílají Vás na některou konkrétní pohřební službu s tím, že právě tam musíte sjednat obřad. V této pro Vás těžké chvíli se nenechte zmanipulovat a vše si důkladně rozmyslete!

*** Při úmrtí doma, na chatě, v rodinném kruhu** vždy přivolejte lékaře (linku 155). Lékař je jediný, kdo může konstatovat smrt a zároveň vystaví list o prohlídce zemřelého.

Zároveň kontaktujte telefonicky Vámi vybranou pohřební službu. Pohřební službu můžete také nechat jako smluvní přivolat lékařem či Policií ČR, pokud je také přítomna.

*** O úmrtí ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení** (nemocnice, domovy důchodců a sociální péče, hospic atd.) vás bude informovat personál příslušného zařízení. Tento personál zajistí i odvoz zemřelého pohřební službou dle vašeho výběru.

Pokud personál tohoto zařízení využije smluvní pohřební službu, a to například z důvodů nedostatku chladících kapacit, není tato činnost pro Vás nijak zavazující, konečný výběr pohřební služby k poslednímu rozloučení a zajištění pohřbu je vždy a pouze na Vás. Všechny pohřební služby musí dnes disponovat chladícím zařízením schváleným Krajskou hygienickou stanicí.

V případě odvozu zemřelé osoby smluvní pohřební službou vše s touto pohřební službou bez odkladu vyřídí Vámi vybraná pohřební služba.

V případě dotazů nebo žádosti o pomoc můžete kontaktovat našeho hrobníka:

JIŘÍ JOSEF SMRŽ

T 774 041 891

E hrobnik.smrz@email.cz

Svatojánská pouť a další letní akce

SVATOJÁNSKÁ POUŤ 2023

Sobota 24. 6. 2023

- * **14-16 hod.** sokolník František Adámek se svými svěřenci v klášterní zahradě
- * **14-17 hod.** Berounská šestka Vladimíra Mužíka u kavárny pod lípou
- * **mezi 14-15 hod.** příchod poutníků z Tetína a Srbska (pochod Pátera Karla Dvorského) – uvítací famfáry a opékání špekáčků v amfiteátru
- * **17-18 hod.** divadlo Věž s představením Pohádková hitparáda v klášterní zahradě
- * **18-19.30 hod.** výstava prací studentů krajinářské architektury – FA ČVUT v Praze, vztahujících se k lokalitám ve Svatému Janu ve Svatojánské koleji
- * **19-24 hod.** SpazierGang spielt zum Tanzen und zum Spass v amfiteátru, vstupné dobrovolné, občerstvení zajištěno

Neděle 25. 6. 2023

- * **od 9.30 hod.** poutní mše v kostele Narození sv. Jana Křtitele, po mši svatě vernisáž velkoformátových fotografií spolku Člověk a víra v kostele / jeskyni (výstava potrvá do konce prázdnin)
- * **od 10.30 hod.** beseda o svatém Ivanovi a jeho vnímání v dnešní době s členy Česko-Chorvatské společnosti a chorvatskou velvyslankyní Ljiljanou Pancirov, v hudební učebně Svatojánské koleje moderují Michal Šedivý a Jiří Ševčík
- * **od 12 hod.** komentovaná vycházka po místních kaplích a dalších památkách
- * **14-16 hod.** Blue Hawaii and Mariachi Azteca de Praga v koncert s překvapením v klášterní zahradě, vstup volný

Po oba dny

- * Pouliční klaun ATLAS skotačí a táže se na důležité věci
- * Řetízkový kolotoč pana Klajna s ručním pohonem a stánek s tetováním v klášterní zahradě

Autorizovaná zkouška pro chůvy

Svatojánská kolej se v dubnu stala autorizovanou osobou pro zkoušky profesní kvalifikace pro chůvy. Vedle různých vzdělávacích programů pro logopedy, pedagogy a jejich asistenty připravujeme první zkoušky i pro tuto profesi! Zaujala Vás tato informace? Podívejte se na webové stránky: www.svatojanskakolej.cz/kurz/chuvy/ nebo napište na dvpp@svatojanskakolej.cz.

- * Sobotní i nedělní odpoledne s Legem v klášterní zahradě – pro malé i velké konstruktéry
- * Průvodcovská služba v kostele, výstava grafik Jiřího Blažka v muzeu, výstava fotografií „Plavby po jadránu – nejen ta známá místa“ v sále u infocentra
- * Tradiční občerstvení u hasičárny, prodejní a předváděcí stánky v jejím okolí, stánek destinační agentury Berounsko, spolku Svatá Ludmila, točená zmrzlina, vegetariánské chuťovky ...

Pouť pořádají Římskokatolická farnost Beroun, Svatojánská kolej, Sbor dobrovolných hasičů SJPŠ, Svatojánská společnost, Česko-chorvatská společnost a obec Svatý Jan pod Skalou. Finanční podporu poskytl Středočeský kraj.

V sobotu 22. 7. proběhne pod záštitou spolku Svatá Ludmila **DEN POUTNÍKA**. Program začíná mší svatou v 9 hod. v kostele sv. Palmácia v Karlštejně. Poté se účastníci vydají pěšky stezkou Vojty Náprstka do Svatého Jana. Během odpoledního programu ve Svatojánské koleji se představí spolky, organizující stavbu a údržbu poutních tras (Ultreia, Ceska Česka a další), ale také někteří skuteční poutníci. Někteří účastníci se další den vydávají na čtyřdenní pouť do Plas.

O víkendu 5. a 6. 8. se ve skanzenu Solvayovy lomy koná šestý ročník akce

LomFEST, kde vystoupí skupiny Tektonika, Blairtet, Come Beatle Together, Ev Post a zazpívá Slávek Janoušek. Poprvé bude akce pokračovat také druhý den, kdy od 12 hodin proběhne další koncert na dně lomu Velká Amerika. Pro více informací sledujte Facebook skanzenu.

V sobotu 2. 9. od 15 hod. se koná **LOUČENÍ S LÉTEM** ve svatojánské amfiteátru. I zde zaslechneme Blairtet, ale tentokrát v kombinaci s kapelami Valkýra, Ozářená haše a dalšími. Na programu se ještě pracuje, sledujte prosím obecní web a FB.

V sobotu 2. 9. dopoledne budou také na obvyklých místech a v obvyklých časech přistaveny kontejnery na velkoobjemový a nebezpečný odpad. Vydržte prosím a neodhazujte tyto komodity do běžných sběrných hnízd!

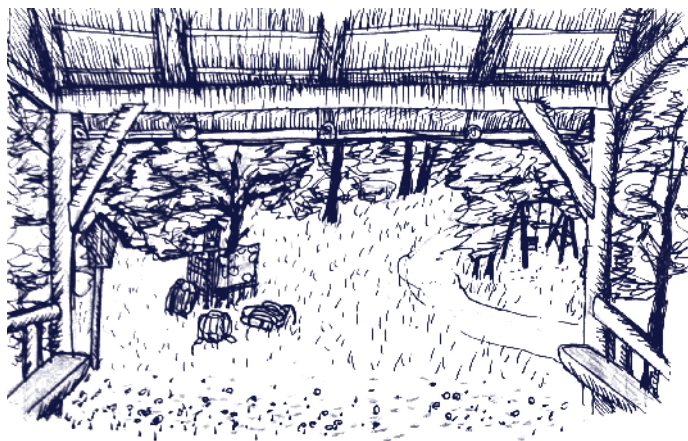
ZOO na Záhrabské!

Jako maminky, které mají rády hudbu všeho druhu, bychom chtěly radost, kterou hudba přináší, předávat i našim dětem a šířit dál. Nabízíme možnost vytvořit hudební neformální (ne však zcela amatérské) uskupení, do kterého by se mohl se svým umem zapojit každý – dospělý i nedospělý. Když nás bude dost a vydržíme, založíme ZOO – Záhrabský Občasný Orchestr, který by se pak mohl představit při různých příležitostech v naší obci i v blízkém okolí. Od září bychom se

chtěly této činnosti pravidelně věnovat, scházet se a nacvičovat jednou týdně – a hned o vánocích poprvé veřejně vystoupit.

Přidejte se k nám, napište nám: zahrabskazoo@gmail.com. Těšíme se na vás!

JITKA ROOIJAKKERS
LENKA CUTLER

NOHEJBAL. Koncem května lehce zaplevelené hřiště v Sedlci, ale i sousední plochy a altánek ožily desítkami sportovců a diváků. Nohejbalového turnaje trojic se pod záštitou „našich Bulharů“ zúčastnilo sedm mužstev z blízka i z daleka. V krásném počasí si nakonec hlavní trofej po tuhých bojích odnesl tým zvaný Náplavy – Míra Husák (Svatý Jan), Antonín Mašata (Jánská), Jaromír Staněk (Sedlec). Gratulujeme a těšíme se na další turnaj, který prý má proběhnout v září. Organizátorům doporučujeme zkontaktovat zástupce obce Nenačovice, kde pořádají nohejbalový turnaj v srpnu.

STAROSTOVÉ z okolních obcí se neformálně sešli Ve Století. Z iniciativy nových starostů z obcí Nenačovice a Loděnice se koncem května v restauraci Ve Století sešlo asi 15 starostů a místostarostů obcí Vysoký Újezd, Bubovice, Loděnice, Chrustenice, Železná, Chyňava, Svatý Jan a Vráž. Po loňských volbách na některé radnice přišli silní mladí muži plní odhodlání a plánů. Neformální schůzka měla hlavně seznamovací charakter. Žádné zásadní věci se zde nerozhodovaly, ale už jen osobní setkání a sdílení kontaktních údajů mohou do budoucna přinést snadnější řešení dvou- i vícestranných záležitostí.

ROZKOPANÁ ULIČKA před bývalou farou v půlce června signalizovala, že zde probíhá pokus o překonání podzemního skaliska, přes které by měla být ke Kačáku odvedena dešťová voda ze střech budov čp 2 a 3. Podmáčení zdiva bývalé fary je zřejmě jedním z důvodů, proč se odsud stěhují manželé Kadlecovi s Jasmínkou... Snad se tímto opatřením povede vlhkost od domu aspoň částečně vypudit.

OPRAVA ASFALTU NA ZÁHRABSKÉ. V květnu proběhla docela zásadní oprava asfaltové cesty z Vráže na Záhrabskou. Posled-

ní obdobná oprava zde proběhla před čtyřmi lety a mezitím výtluky na cestě svépomocně spravovali někteří osadníci, jako třeba Veronika a Vašek. Opravu odborně provedla firma Šťastný asfalt. Oprava stála přes 190 tis. Kč a její náklady částečně pokryl finanční dar ve výši 50 tis. Kč od obyvatele Sedlečské ulice pana Petra Fabiánka. Za velkorysý dar mu jménem všech osadníků děkujeme!

TČ A FVE K OBECNÉ ŠKOLE. Žádáme o dotaci na dodávku a montáž tepelného čerpadla, které by v kombinaci s plánovanou fotovoltaickou elektrárnou (FVE) na svažitém pozemku za objektem mělo snížit energetickou náročnost objektu bývalé obecné školy. Projekt je již zpracován a počítá s výkonem tepelného čerpadla 49 kW.

UKLIÐME ČESKO. V půlce dubna se opět uklízelo, a to především podél turistických cest a spojnic mezi místními částmi. Brigádníci se neomezují jen na náš katastr a vysbírávají opakovaně například i hnízda odpadků u vysílače nad Vráží. Cíl uklízacích tras byl tentokrát v Sedlci, kde se bylo možno občerstvit a nasytit buřtem a nápoji u ohýnku. Děkujeme všem, kteří se zapojili, zejména ale panu Ivanovi Radovi a jeho ženě a taky Veronice Stolejdě Vaskové, která tuto akci iniciovala.

DEN MATEK. V refektáři Svatojánské koleje proběhla 14. května oslava Dne matek, kterou zpestřila exkurze do zrekonstruované a výrazně zveščené školní knihovny, moderovaná Michalem Šedivým. Kromě jídla a pití čekali v refektáři na maminky i jejich ratolesti Žabák Žak a rak Jak v podání divadélka KRAB.

Oficiální mobilní aplikace obce

Svatý Jan pod Skalou

GET IT ON Google Play

Download on the App Store

DĚTSKÝ DEN. Letos opět na tradiční trase kolem amfiteátru a opět s vydatnou pomocí studentů gymnázia Přírodní škola z Prahy. Tentokrát jsme jako občerstvovnu přizvali pojízdnou kavárnu sdružení Klubíčko z Vráže, která se osvědčila. S atrakcemi velmi pomohli i školník Jakub Mynář s oblíbenou lanovkou a Milan Vančura s Legem.

APLIKACE SVATÝ JAN od společnosti AppSisto je připravena vám rychle dodat veškeré aktuality z obce. Vyzkoušejte si ji, budeme vám vděční za zpětnou vazbu a názor, jak je pro vás tato aplikace užitečná a zda má šanci nahradit starší aplikaci V obraze. Chcete-li dostávat informační oběžníky mailem, napište na ou@svatyjan.cz nebo zavolejte.

DOTACE NA PRORODINNÉ AKTIVITY. Začátkem června jsme dostali potěšující zprávu, že náš projekt na podporu práce s dětmi získal od ministerstva práce a sociálních věcí dotaci ve výši 194 tisíc Kč. Těší nás, že konečně budeme moci ocenit práci dobrovolnic a dobrovolníků, kteří pro místní děti i pro děti z blízkého okolí připravují volnočasové aktivity. Z přidělených peněz bude také možné lépe vybavit a upravit prostor pro setkávání rodin – chatku č. 41 na Záhrabské, která zde začíná fungovat jako jakési komunitní centrum.

